

Заняття 6

Сім'я Якова

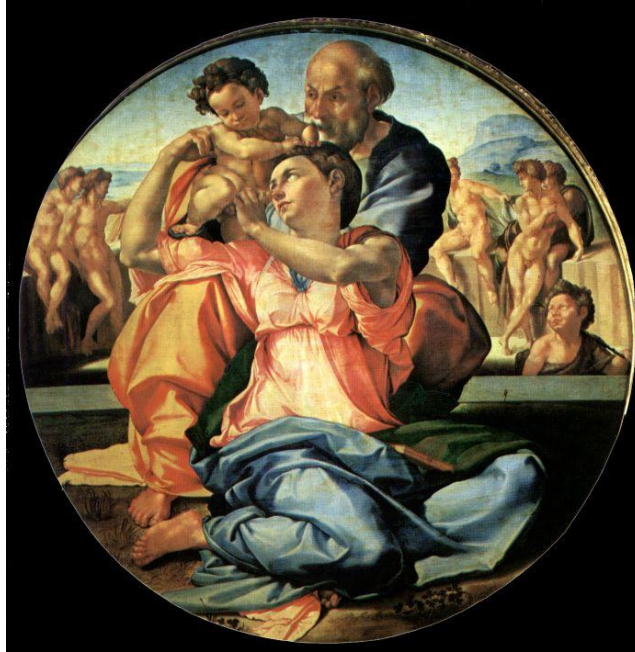
Розділ для читання: Розділи 8 та 9 з «Провідника до Біблії»

Головні періоди: Родина Авраама

Біблійний матеріал уроку: Книга Буття 12-40.

Цілі уроку: Ознайомитись із:

- обіцянками та заповідями, які Бог уклав з Авраамом; головними членами родини Авраама;
- уроками, які можна здобути на прикладі їх життя. Сім'я Якова (Буття 29-37)

Святое семейство

На Якова очікувало добре майбутнє. В Месопотамії він познайомився із своєю двоюрідною сестрою Рахіллою і одразу ж покохав її. Проте в особі батька Рахілі Лавана Якову довелося зіштовхнутися з людиною, такою ж вправною у шахрайстві, як і він сам. Молодому шахраю довелося зазнати, як воно є, коли тебе ошукують та обманюють. Яків попросив Лавана дозволити йому взяти за жінку Рахіль, і Лаван погодився. Але під час весільної учти Лаван підмінив дочок і дав Якову за жінку старшу сестру Рахілі Лію. Яків, звичайно, заперечив, і тоді Лаван запропонував віддати йому обох дочок, але за умови, що Яків мусить працювати на Лавана чотирнадцять років.

Яків дуже кохав Рахіль і тому погодився на цю угоду. Протягом років, коли він працював на її батька, йому пощастило досить помітно розбагатіти. Але його родину роздирали чвари, так само, як і ту родину, де він зростав. Перш за все, Яків ніколи не був з Лією таким ніжним та близьким, як з Рахіллою. Можливо, він сприймав Лію як втілення шахрайства її батька. А через нерівне його ставлення до сестер та чвари поміж самими сестрами, їх дітей роз'їдала гіркота. Крім того, ніби вирізнення в родині улюбленців не принесло достатньо скорботи, він починає відверто виявляти свою прихильність до Йосипа, первістка Рахілі.

У той самий час Лаван правив своє і шукав, як ще одурити Якова. Відчай Якова зростав, і ось він вже був неспроможний зносити нечесність Лавана. Не сказавши свекрові ані слова, Яків зібрав свої отари, слуг та родину й вирушив до Ханаану. Він спробував примиритися з Ісавом та поновити стосунки з Ісаком. На той час Ісав також став досить багатим, й до того ж він виявився людиною, яка вміє прощати. Забувши про все погане, що він потерпів від Якова, Ісав поспішив на зустріч своєму братові, щоб запросити його до свого дому.

Скоро після прибуття до Ханаану Якову довелося знову зустрітися з Богом, який

використав цю нагоду, щоб дати йому ім'я Ізраїль, «... бо ти боровся з Богом» (Буття 32:29). Це ім'я успадкують нащадки Якова і будуть називатися ним дотепер. Але в Ханаані на Якова очікували нові прикросці. Рахіль, яку він так гаряче кохав, померла під час полог, давши життя Веніа-мінові, своєму другому синові та дванадцятому синові Якова. Тепер, коли Рахілі не стало, два її хлопчика були особливо дорогими Якову. У пориванні необдуманого прояву особливої прихильності Яків відзначив змушнення Йосипа, що вже наближалось, чудовим вбранням, тим самим показавши, що юнак посідає виключне становище в очах батька.

Інші брати, ображені таким відданням переваги у ставленні до Йосипа, стали замислювати помсту. І знов шахраю Якову довелось самому відчути гіркоту і цього обману. Спочатку брати схопили Йосипа та продали його торговцям рабами, що прямували до Єгипту. Потім вони взяли вбрання Йосипа, змочили його кров'ю та віднесли батькові. Вони запевнили його у тому, що Йосипа вбив дикий звір. Не треба й говорити, що Яків був вражений у саме серце. Втративши Рахіль, а тепер і Йосипа, він став невтішним у своїй тузі.

Життя Йосипа в Єгипті (Буття 39-50)

Батько Йосипа перебував у невтішній скорботі, а тим часом життя самого Йосипа ставало ще гіршим. Колись улюблений син багатого батька, в Єгипті він став звичайним домашнім рабом. Проте скоро Йосип довів, що він людина з твердим характером. На відміну від свого батька, який міг бути лукавим та нечесним, Йосип отримав репутацію бездоганно чесної людини.

Перше випробування характеру Йосипа трапилось тоді, коли його намагалась спокусити жінка його пана. Знаючи, що чинити перелюб є погано, Йосип знехтував її домаганнями. Коли вона стала наполягати, він утік з кімнати. Розлючена тим, що нею знехтували, жінка вирушила до свого чоловіка та заявила, що Йосип намагався її збездістити.

Не спромігшись виправдатися, Яків потрапляє за ґрати. Але і там він виявив себе настільки гідним довіри, що начальник в'язничного дому призначив його наглядачем. У в'язниці Йосип також прославився своєю здатністю витлумачувати значення снів. Серед тих, з ким він заприятелював, був колишній царедворець фараона. Пізніше цю людину повернули до царського двору, і наприкінці він допоміг звільненню Йосипа. Царю наснився дуже тривожний сон, який ніхто не міг йому пояснити. Царедворець, якого повернули до фараонового двору, згадав про Йосипа та влаштував йому зустріч з фараоном.

Почувши про цей сон, Йосип витлумачив, що це Бог таким чином попереджає про наближення посухи, яка буде особливо суворою. До того, як настане посуха, мине сім років щедрих врожаїв, але за ними прийдуть сім голодних років. Йосип порадив фараону підготувати Єгипет до посухи, зібравши великі запаси зерна за ці врожайні роки.

Вражений Йосиповим тлумаченням його сну, фараон почав заповнювати комори надлишками врожаю і навіть поставив Йосипа на чолі цієї справи. Коли ж надійність та гідний характер Йосипа стали абсолютно очевидними, фараон зробив його першим радником при своєму дворі.

А у Ханаані сім'я Йосипа не мала про це і гадки. Та коли настали сім голодних років, які було провіщено, вони почали відчайдушні пошуки їжі. Почувши про те, що в Єгипті досить запасів, Яків послав синів купити там зерна. Як і було зазначено долею, під час домовлянь щодо покупки вони лицем до лиця зіштовхнулися з Йосипом, але не впізнали його.

Проте і він не став розкриватися одразу після зустрічі,

і тільки пізніше, обравши слушний момент, дав їм знати, хто він такий.

Дізнавшись, що увесь цей час вони мали справу з Йосипом, його брати відчували змішані почуття. Пам'ятаючи про те, як вони з ним повелися, брати були стурбовані, чи не використає Йосип свою владу для того, щоб помститися їм. Але Йосип повівся багато у чому так само, як свого часу Ісав з Яковом. Забувши все погане, що спричинили йому брати, Йосип прийняв їх до своїх люблячих обіймів та запросив переселитися до Єгипту разом із тепер уже постарілим батьком та своїми жінками й дітьми.

Так розпочалось перебування нащадків Якова в Єгипті, що тривало чотириста тридцять років (Вихід 12:40). Коли Яків помер, Йосип перевіз його тіло назад до Ханаану, де й поховав батька. Пізніше, незадовго до своєї власної смерті, Йосип змусив синів Ізраїлевих поклястися, що коли Бог поверне їх до Ханаану, вони візьмуть туди його прах. Через чотири століття вони виконали його прохання (Вихід 13:19).